

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้อง
ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิจิตร

คำนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ประกาศผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม ได้รับผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) เป็นคะแนนรวม ๙๒.๐๓ อยู่ในระดับ ผ่าน

เพื่อเป็นการปฏิบัติตามตัวชี้วัดของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ตัวชี้วัดที่ ๑๐.๑ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ซึ่งกำหนดให้มืองค์ประกอบด้านข้อมูลที่ต้องดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยง

- ๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
- ๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ๓) การจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔) การบริหารงานบุคคล

โดยให้แต่ละประเด็นมีรายละเอียด ดังนี้

- เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง
- มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

จึงจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และระดับความรุนแรงของความเสี่ยง รวมไปถึงมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานเพื่อจัดการความเสี่ยง ข้อ ๐๓๑ ได้อีกด้วย

นางคมคาย หุ่นสาระ
นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทที่ ๑ บทนำ	๔
ประวัติขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม	๔
วิสัยทัศน์	๔
ยุทธศาสตร์	๔
เป้าหมาย	๔
ตัวชี้วัด	๔
ค่าเป้าหมาย	๔
กลยุทธ์	๔
บทที่ ๒ การบริหารความเสี่ยง	๕
หลักการและเหตุผล	๕
วัตถุประสงค์ของการจัดทำ	๕
ขอบเขตของการจัดทำ	๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
นิยามศัพท์และคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง	๕
กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๐
การประเมินความเสี่ยง	๑๗
ภาคผนวก	๒๖
รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	
- เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยงต่อการทุจริต	
- มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	

บทที่ ๑

บทนำ

ประวัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม ได้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๕๒ ง เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ เป็น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ต่อมา วันที่ ๒๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร (ปัจจุบันคือ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว) พระราชทานนามว่า “**วชิรบารมี**” เป็นอำเภอเทิดพระเกียรติ อำเภอวชิรบารมี จังหวัดพิจิตร ตำบลหนองหลุมจึงได้มาอยู่ในเขตปกครองของอำเภอวชิรบารมี จังหวัดพิจิตร มีพื้นที่ ๕๔.๘๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓๔,๒๖๕ ไร่ มีประชากรประมาณ ๕,๔๗๙ คน ระยะห่างจากที่ว่าการอำเภอวชิรบารมีมาทางทิศเหนือ ประมาณ ๕ กิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ประมาณ ๓๓ กิโลเมตร (วัดจากที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม) และมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้

<u>ทิศเหนือ</u>	ติดต่อกับ ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
<u>ทิศใต้</u>	ติดต่อกับ ตำบลวังโมกข์ อำเภอวชิรบารมี จังหวัดพิจิตร
<u>ทิศตะวันออก</u>	ติดต่อกับ ตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร
<u>ทิศตะวันตก</u>	ติดต่อกับ ตำบลพันเสา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม

๑. วิสัยทัศน์

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม ได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อแสดงสถานการณ์ในอุดมคติ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ซึ่งจะสามารถสะท้อนถึงสภาพการณ์ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้าน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ คาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

“สิ่งแวดล้อมดี ชุมชนเข้มแข็ง มุ่งสู่สังคมสันติสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน”

๒. ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารจัดการน้ำ อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานการเกษตรและฐานชุมชนที่เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างสังคมและคุณภาพชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาขีดความสามารถทางการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาล

๓. เป้าประสงค์

๑. มีแหล่งน้ำต้นทุนในการทำการเกษตรนอกฤดูกาลโดยเฉพาะการทำนาปรังและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก
๒. สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต มีพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์
๓. ประชาชนมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพพึ่งพาตนเองได้
๔. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบครัวอบอุ่น สังคมอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน
๕. แก้ไขปัญหา ตอบสนองความต้องการของประชาชน และประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริการของภาครัฐ
๖. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน

๔. ตัวชี้วัด

๑. เพิ่มพื้นที่ทำการเกษตรนอกฤดูกาลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี
๒. การใช้จ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี
๓. มีพื้นที่ป่าเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี
๔. จำนวนที่ลดลงของครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี
๕. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ร้อยละ ๒๐ ต่อปี
๖. เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ร้อยละ ๒๐ ต่อปี
๗. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจร้อยละ ๙๐

๕. คำเป้าหมาย

๑. มีพื้นที่ทำการเกษตรนอกฤดูกาลเพิ่มขึ้น
๒. มีพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น
๓. ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสามารถพึ่งพาตนเองได้
๔. มีแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย
๕. แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนและประชาชนพึงพอใจ

๖. กลยุทธ์

๑. ก่อสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งน้ำ ให้มีความอุดมสมบูรณ์เพียงพอตลอดทั้งปี
๒. อนุรักษ์ ป่าพุทธรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สมดุล
๓. สร้างงาน สร้างอาชีพ ให้แก่ชุมชน เพื่อการพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน
๔. ก่อสร้าง พัฒนาปรับปรุง บำรุง โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคให้ได้มาตรฐาน
๕. พัฒนาคุณภาพชีวิต ทุกช่วงวัย ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส
๖. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้แก่ประชาชน
๗. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๘. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๙. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและระบบการจัดการการเรียนรู้ให้หลากหลาย
๑๐. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการในด้านการเมือง การบริหารราชการ การกระจายอำนาจ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๑๑. พัฒนาคุณภาพบริการ บุคลากร และระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพ

๑๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรภาคประชาชนในการพัฒนาและการบริหารงานและการบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

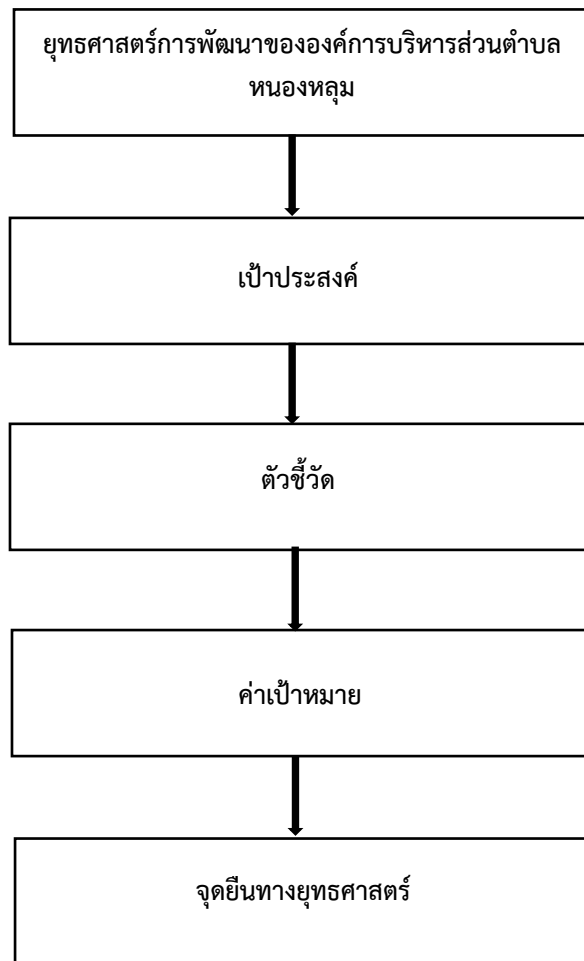
๗. จุดยืนทางยุทธศาสตร์

- ๑) การพัฒนาชุมชนให้น่าอยู่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
- ๒) การพัฒนาระบบการศึกษาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและความเข้มแข็งของชุมชนในการพึ่งตนเอง
- ๔) การบริหารจัดการขยะมูลฝอย และมลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีอย่างยั่งยืน
- ๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

แผนงาน

- ๑) แผนงานการเกษตร
- ๒) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
- ๓) แผนงานเคหะและชุมชน
- ๔) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- ๕) แผนงานสังคมสงเคราะห์
- ๖) แผนงานสาธารณสุข
- ๗) แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ
- ๘) แผนงานงบบกลาง
- ๙) แผนงานการศึกษา
- ๑๐) แผนงานการรักษาความสงบภายใน
- ๑๑) แผนงานบริหารงานทั่วไป

๘. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุมมีความเชื่อมโยงของ
ยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

บทที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง

หลักการและเหตุผล

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ประกาศผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี พ.ศ.๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม ได้รับผลการประเมินเป็นคะแนน ๙๒.๐๓ อยู่ในระดับ ผ่าน

ทั้งนี้ หากพิจารณาผลคะแนนในการดำเนินการที่ล่วงมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าลำดับผลคะแนนเป็น ดังนี้

ปีงบประมาณ	ผลคะแนน	ระดับ
๒๕๖๒	๖๐.๔๔	D
๒๕๖๓	๘๓.๕๖	B
๒๕๖๔	๘๓.๖๙	B
๒๕๖๕	๘๖.๔๖	A
๒๕๖๖	๙๒.๐๓	ผ่าน

จากตารางพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ มีคะแนนสูงที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ คือ ได้รับคะแนน ๙๒.๐๓ คะแนน และอยู่ในระดับ ผ่าน

ผลการประเมิน

ผลการประเมินประกอบด้วยค่าคะแนน โดยกำหนดให้คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และระดับผลการประเมินจำแนกออกเป็น ๗ ระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับ
๙๕.๐๐ - ๑๐๐	AA
๘๕.๐๐ - ๙๔.๙๙	A
๗๕.๐๐ - ๘๔.๙๙	B
๖๕.๐๐ - ๗๔.๙๙	C
๕๕.๐๐ - ๖๔.๙๙	D
๔๐.๐๐ - ๕๔.๙๙	E
๐ - ๔๙.๙๙	F

ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม เล็งเห็นถึงความสำคัญของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในทุกๆ ตัวชี้วัด และตระหนักว่าควรดำเนินการวิเคราะห์ผลประเมินเพื่อให้เกิดแนวทางในการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ที่สามารถยกระดับผลคะแนนการประเมินในระดับที่สูงขึ้นประกอบกับตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต มีองค์ประกอบด้านข้อมูลที่ต้องดำเนินการ ข้อ 0๓๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

- เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง
- มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

งานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม จึงจัดทำ “การประเมินความเสี่ยง การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗” ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ จัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความเสี่ยงตามตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การ ประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบน

ขอบเขตของการจัดทำ

เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลการประเมินความเสี่ยงตามตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการ ทุจริตตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๐ การประเมินความเสี่ยงการ ทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ผลการประเมินความเสี่ยงตามตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๓๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับสินบน

๒. ได้แนวปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐประจำปี

๓. บุคลากรและพนักงานส่วนตำบลทุกคน มีแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงที่สามารถ นำไปใช้ได้จริง และไม่ก่อให้เกิดการทุจริตต่อการปฏิบัติงาน

๔. มีข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร

๕. ได้แนวทางในการดำเนินการในข้อ ๐๓๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน

นิยามศัพท์และคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การใช้คำที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงเป็นที่เข้าใจในทิศทางเดียวกัน จึงกำหนดคำนิยาม เกี่ยวกับความเสี่ยงไว้ ดังนี้

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ / การกระทำใด ๆ ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้น จะมีผลกระทบในเชิงลบ ต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร หรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการที่จะก้าวสู่พันธกิจ และวิสัยทัศน์ ที่ได้กำหนดไว้

การจัดการความเสี่ยงหรือ การบริหารความเสี่ยง (Risk management) คือ การจัดการ ความเสี่ยง ทั้งในกระบวนการในการระบุ วิเคราะห์(Risk analysis) ประเมิน (Risk assessment) ดูแล ตรวจสอบ และควบคุมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับกิจกรรม หน้าที่และกระบวนการทำงาน เพื่อให้หน่วยงานลด ความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุด อันเนื่องมาจากภัยที่หน่วยงานต้องเผชิญในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือ เรียกว่า อุบัติภัย (Accident)

แผนการบริหารความเสี่ยง (Planning of risk) หมายถึง แผนซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบล ได้มีแนวทางการบริหารความเสี่ยง

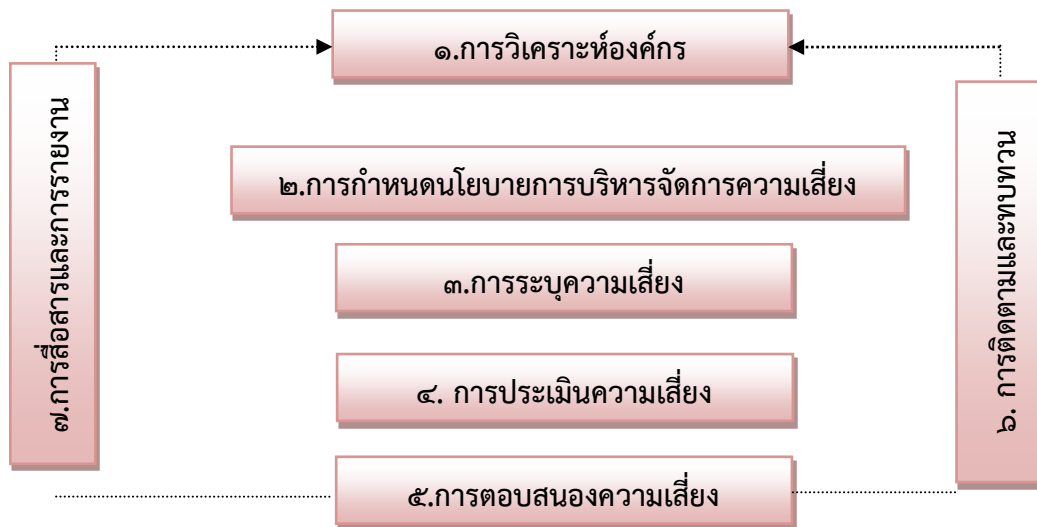
การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) เพื่อให้การบริหารความเสี่ยง มีความสมบูรณ์ หน่วยงานจะต้องมีการติดตามและประเมินผลหลังจากการดำเนินการติดตามแผนและทำการ ตรวจสอบประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยง เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุง แก้ไข ต่อไป

กระบวนการการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วย

๑. การวิเคราะห์องค์กร
๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. การระบุความเสี่ยง
๔. การประเมินความเสี่ยง
๕. การตอบสนองความเสี่ยง
๖. การติดตามและทบทวน
๗. การสื่อสารและการรายงาน

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีกระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยส่วนใหญ่ประกอบด้วยตามแผนผัง ดังนี้

๑. การวิเคราะห์องค์กร

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การวิเคราะห์ SWOT Analysis การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

จุดแข็ง (S : Strengths) คือ การมองหาจุดเด่น ข้อดีภายในของตำบลหนองหลุม

จุดอ่อน (W : Weakness) คือ การมองหาจุดด้อย ข้อเสียภายในตำบลหนองหลุม

โอกาส (O : Opportunities) คือ ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสในการพัฒนาตำบลหนองหลุม

อุปสรรค (T : Treats) คือ ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาตำบลหนองหลุม

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพภายในชุมชนเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคต ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ซึ่งพิจารณาจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมืองการปกครอง และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลปรากฏ ดังนี้

❖ จุดแข็ง (Strength)

๑. เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความพร้อมทางด้านบริการโครงสร้างพื้นฐานและมีขีดความสามารถในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน
๒. ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม เป็นที่ตั้งของกาเกษตร ธุรกิจการค้าและด้านการให้บริการ และการส่งเสริมอาชีพ
๓. มีวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น
๔. ประชาชน ชุมชน องค์กรเอกชน ให้การสนับสนุนส่งเสริมตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
๕. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม มีภูมิวิเศษณ์ที่เหมาะสมที่จะเป็นท้องถิ่นน่าอยู่
๖. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุมเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป
๗. ประชาชนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
๘. คนตำบลหนองหลุมมีความภูมิใจในความเป็นคนหนองหลุม

❖ จุดอ่อน (weakness)

๑. การส่งเสริมด้านการศึกษาให้แก่เยาวชนในพื้นที่ที่ไม่ได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสม
๒. ประชาชนยังขาดความรู้ และแนวทางในการประกอบอาชีพ
๓. ความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่นมีน้อย
๔. ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น
๕. ประชาชนขาดความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือตนเอง
๖. คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอยู่ในเกณฑ์ที่ปานกลางถึงต่ำกว่ามาตรฐาน
๗. คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน
๘. ปัญหาการทำนา เนื่องจากขาดระบบชลประทานที่ดี ทำให้ขาดน้ำจนไม่สามารถทำได้
๙. ปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการทำลายสิ่งแวดล้อมเขตเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ปริมาณขยะ ปัญหาน้ำเสีย และปัญหามลพิษทางอากาศมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นอันจะเป็นสาเหตุการทำลายภาพพจน์ของท้องถิ่น และส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุมขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุมขาดการจัดระเบียบของท้องถิ่นและขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

❖ โอกาส (Opportunity)

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจท้องถิ่น ระบบสาธารณสุขปโภค และสาธารณสุขการ เป็นต้น
๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

๓. รัฐบาลสนับสนุนให้แต่ละท้องถิ่นมีบทบาทในการอนุรักษ์ฟื้นฟูเผยแพร่ และถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น
๔. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึง
๕. ภาครัฐมีโครงการพัฒนาต่างๆ เป็นจำนวนมากเพื่อแก้ปัญหาความยากจน
๖. เป็นตำบลที่อยู่ใกล้ตัวอำเภอเมืองปัตตานีเหมาะแก่การประกอบธุรกิจและทำการค้า
๗. รัฐบาลให้การสนับสนุนเรื่องการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนจนถึงปริญญาตรี
๘. ภาครัฐสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานราชการมีคนในพื้นที่ปฏิบัติงาน
๙. มีสภาพพื้นที่ ที่เอื้อต่อการพัฒนา

❖ อุปสรรค (Threat)

๑. สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ ในระดับประเทศในระดับภูมิภาคส่งผลกระทบต่อพัฒนาท้องถิ่น
๒. การขยายตัวของชุมชนและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในเขตตำบลส่งผลให้ประชาชนมีระดับความต้องการในการบริการสาธารณะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง
๓. ความทันสมัยและกระแสวัฒนธรรมต่างชาติทำให้ประชาชนในท้องถิ่น ลืมรากฐานทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ และหันไปนิยมวัฒนธรรมการบริโภคมากขึ้น
๔. โครงสร้างของประชาชนในภาพรวมของเขตตำบลหนองหลุมไม่เอื้อต่อการพัฒนา
๕. ประชาชนไม่เชื่อมั่นในระบบราชการ
๖. ความยากจนจึงทำให้เด็กไม่ได้รับการศึกษา
๗. ภาระหนี้สินของประชาชน
๘. ค่าตอบแทนในพื้นที่ต่ำจึงส่งผลให้คนในพื้นที่ ออกทำงานนอกพื้นที่
๙. ปัญหาโรคติดต่อ
๑๐. ประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑. ประชาชนไม่มั่นใจในนโยบายของรัฐบาลและผู้บริหาร
๑๒. ประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการเมืองการบริหาร

PESTLE Analysis การวิเคราะห์ด้านการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technological) ด้านกฎหมาย (Legal) และด้านสภาพแวดล้อม (Environmental)

ด้านเศรษฐกิจ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม จะส่งเสริมสนับสนุน และผลักดันให้มีกระบวนการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ให้กับประชาชนทุกระดับโดยส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามศักยภาพของชุมชน โดยมีแนวทางดังนี้

๑. สนับสนุนส่งเสริมการลงทุน ด้านพาณิชย์กรรมและเกษตรกรรม โดยสร้างระบบเศรษฐกิจที่ดี และมั่นคง
๒. สนับสนุนส่งเสริมการค้า จัดให้มีศูนย์กลางจำหน่ายสินค้า ผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน อุตสาหกรรมในครัวเรือน และอุตสาหกรรมขนาดย่อม

๓. สนับสนุนส่งเสริมอาชีพ และพัฒนาฝีมือแรงงานให้ประชาชนในตำบล ทั้งอาชีพพื้นฐาน และอาชีพเสริม

๔. จัดตั้งและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตภัณฑ์ตำบล (OTOP)

๕. สนับสนุนส่งเสริมความแข็งแรงของกลุ่มอาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มเด็ก และกลุ่มเยาวชน

๖. สนับสนุนส่งเสริม มุ่งเน้นการเรียนรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยี ที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อยกระดับความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์

๗. สนับสนุนการทำเกษตรกรรมโดยนำกระบวนการผลิต และเทคโนโลยี ที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในตำบล

๘. สนับสนุนส่งเสริม ให้มีระบบสหกรณ์ประจำตำบล

๙. ส่งเสริมและสนับสนุนจัดตั้งธนาคารขยะตำบล

ด้านสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลจะส่งเสริมและสนับสนุนให้ตำบลหนองหลุมเป็นชุมชนที่ปลอดภัย น่าอยู่และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและเยาวชนในตำบลให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสร้างโอกาสให้ทุกคนได้รับการบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีแนวทางดังนี้

๑. ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เด็กกำพร้า คนพิการ ผู้สูงอายุ เด็กและสตรี ให้มีโอกาสและสวัสดิการทางสังคมและจัดระบบเบี้ยยังชีพให้เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. ส่งเสริมการสร้างชุมชนน่าอยู่ การสร้างความเข้มแข็ง และความสามัคคีของชุมชน

๓. ส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมในการป้องกันและบำบัดยาเสพติด

๔. สนับสนุนกิจกรรมสร้างระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๕. สนับสนุนปรับปรุงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ด้อยโอกาส และผู้ยากไร้

๖. ส่งเสริม และเพิ่มคุณค่าของผู้สูงอายุ

ด้านกฎหมาย การเมือง การบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม จะส่งเสริมคนดีเข้ามาบริหารปกครองบ้านเมืองและบริหารโดยหลักธรรมาภิบาล ซึ่งมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยมีแนวทางดังนี้

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้านโดยการ “ร่วมคิด ร่วมแก้ไข ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อประชาชนชาวตำบลหนองหลุม ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนปกป้อง สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”

๒. การบริหารราชการโดยเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการบ้านเมือง โดยให้ประชาชนเสนอแนะ และแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

๓. สนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมการบริหารตำบลระหว่างฝ่ายบริหารของตำบล และฝ่ายปกครองของตำบลเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ภายในตำบลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนตำบลหนองหลุม

๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนตลอดจนประสานงาน ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐราชการ และภาคประชาชน ให้เกิดความรัก ความสามัคคี และร่วมกันพัฒนาตำบลหนองหลุม

๕. จัดการ สำรวจ วิจัย ความต้องการและปัญหาในด้านต่าง ๆ ของประชาชน เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัย มาวิเคราะห์ และนำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นแนวทาง และวางแผนการพัฒนา เพื่อตอบสนอง

ความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนตำบลหนองหลุม

๖. ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการบุคลากร และวิธีการทำงานภายในองค์กร เพื่อมุ่งเน้นการทำงานที่มีประสิทธิผล และการบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนด้วยความเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๗. ปรับปรุงการบริหารการคลัง อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะการรักษาวินัยทางการคลัง โดยยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

๘. ส่งเสริมมุ่งเน้นการพัฒนาฝึกอบรม ให้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน พนักงานตำบล ตลอดจนพนักงานจ้าง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน เพิ่มแนวคิดในการพัฒนาตำบล และรองรับการให้บริการในแต่ละด้านให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๙. สร้างแรงจูงใจ และเพิ่มพูนกำลังใจให้ข้าราชการและผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม ที่ปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท เสียสละผลการปฏิบัติงานดีเด่น และเป็นที่ยอมรับ

๑๐. ส่งเสริมสนับสนุนอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และความรู้ ความสามารถในการป้องกันสาธารณภัย

๑๑. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร เอกสาร วารสารเผยแพร่ กิจกรรมให้ประชาชนได้รับทราบ

๑๒. จัดสถานที่ และก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล และปรับปรุงซ่อมแซมต่อเติม รวมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความน่าอยู่ สะดวกปลอดภัย สำหรับผู้มาติดต่อราชการ และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของตำบล

ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และกีฬา

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนได้รับโอกาส เท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้ และฝึกอบรม เพื่อให้เกิดปัญญา เป็นทุนในการสร้างงาน สร้างรายได้ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม โดยมีแนวทางดังนี้

๑. สนับสนุนส่งเสริมการศึกษา แก่เด็กนักเรียนที่ยากจน และด้อยโอกาส และประชาชนทั่วไปได้มีโอกาส

๒. สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาของภาครัฐ

๓. ส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูล และเข้าถึงเครือข่ายต่าง ๆ ในการเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาหาความรู้ เพื่อเตรียมตัวก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในตำบลหนองหลุม

๔. สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย เด็ก ๆ ในศูนย์มีสุขภาพที่ดี ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

๕. สนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ด้านวัฒนธรรมและประเพณี ของประชาชนในตำบลหนองหลุม

๖. สนับสนุนการแข่งขันกีฬา

๗. สนับสนุนให้มีสถานที่เล่นกีฬาและออกกำลังกาย

ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม มุ่งมั่นที่จะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน เพื่อสนับสนุนการค้า การลงทุน และเกษตรกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนความสะอาด ความปลอดภัย และสอดคล้องกับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีแนวทางดังนี้

๑. สร้างและบำรุงรักษาถนนทุกสาย ทั้งเส้นทางหลักและทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน โดยจะปรับปรุงให้เป็นถนนที่ได้มาตรฐาน ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในการสัญจร การขนส่งสินค้าทางการเกษตร และการพาณิชย์ ให้มีความสะดวก ความปลอดภัย และความรวดเร็ว

๒. สร้างและปรับปรุงระบบประปา ให้ได้มาตรฐาน การผลิตน้ำประปา เพื่อให้ประชาชนได้มีน้ำประปาใช้ในการอุปโภค-บริโภค ตลอดจนขยายเขตการบริการน้ำประปาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตความรับผิดชอบ

๓. ขยายเขตไฟฟ้า ให้ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน และครอบคลุมทุกพื้นที่ในตำบล

๔. ติดตั้งระบบไฟฟ้าแสงสว่างตามถนน และที่สาธารณะ ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ

๕. บริหาร จัดการ ระบบ คูคลอง ให้มีการระบายน้ำที่สะดวก เพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ และมีน้ำใช้ในกิจการงานเกษตรตลอดทั้งปี

๖. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชน เพื่อประโยชน์ของประชาชน

ด้านสาธารณสุขและสภาพแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม จะส่งเสริมและสนับสนุนระบบสาธารณสุข ให้มีประสิทธิภาพและมีความเข้มแข็ง ตลอดจนสร้างระบบสุขภาพที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนในตำบล ให้มีสุขภาพแข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยมีแนวทางดังนี้

๑. สนับสนุนส่งเสริม การบริหารงานระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบลหนองหลุม ประชาชนตำบลหนองหลุม และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม เพื่อกำหนดแนวทางแผนการทำงาน และพัฒนาคุณภาพด้านสาธารณสุข และการบริการ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบลหนองหลุม

๒. สนับสนุนส่งเสริมการให้ความรู้ การบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนตำบลหนองหลุม

๓. สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานด้านสุขภาพอนามัยและจัดการสุขภาพภาคประชาชน ผ่านกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนตำบลหนองหลุม

๔. สนับสนุนส่งเสริมการป้องกัน ฝ้าระวัง ติดตามสังเกตการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อต่าง ๆ ภายในตำบลหนองหลุม

๕. สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพ อนามัยที่ดี โดยการจัดหาสถานที่ออกกำลังกาย จัดหาเครื่องออกกำลังกายให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย

๖. สนับสนุนส่งเสริมการรับบริการด้านสาธารณสุขให้ประชาชนมีความสะดวก สบาย โดยการจัดหารถพยาบาลฉุกเฉิน เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที

๗. สนับสนุนการจัดเก็บขยะ และสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติชุมชน ให้คงสภาพสวยงาม “ถนนสวย ตำบลน่าอยู่ บ้านเรือนน่ามอง”

๒. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง ด้านต่างๆ ให้อยู่ใน ระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๒. ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองหลุม อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์แผนงาน และการ ดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองหลุมรวมถึงการมุ่งเน้นให้ บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

๓. มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผล การบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหาร ความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยง ให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงาน หรือกิจกรรม เป็นการพิจารณาว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดที่อาจเป็นปัญหาอุปสรรค ซึ่งอาจทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของงานกิจกรรมและกระบวนการที่ได้ปฏิบัติอยู่ ทั้งในส่วนของงานตามภารกิจประจำและงานตามนโยบายว่า ตอบสนองและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจของหน่วยงานรวมถึงคาดคะเนผลผลิต และผลลัพธ์ของแต่ละงานกิจกรรมว่าจะเกิดผลในทางใดโดยพิจารณาได้จากกระบวนการหรือกิจกรรมที่มีความสำคัญของข้อมูลสถิติของความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตและจากการระดมความคิดเห็นของบุคลากรภายในหน่วยงานจากนั้นระบุปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง ทั้งนี้ในการระบุความเสี่ยงจะต้องพิจารณาแหล่งที่มาของปัจจัยเสี่ยงทั้ง ๒ ด้าน คือ ปัจจัยเสี่ยงภายใน และปัจจัยเสี่ยงภายนอก

๓.๑) ปัจจัยเสี่ยงภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารจัดการ กระบวนการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล และเทคโนโลยีสำหรับการให้บริการ เป็นต้น

๓.๒) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น ภาวะการแข่งขัน กระแสสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเมือง สถานะเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

แนวทางในการระบุความเสี่ยง

๑. ศึกษา และพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ โดยพิจารณาทั้งปัจจัยทั้งภายในและภายนอก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

๒. พิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง สรุปประเด็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ และสาเหตุของเหตุการณ์หรือความเสี่ยงดังกล่าว ให้เป็นลายลักษณ์

อักษร เพื่อหารือร่วมกัน หากเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในเชิงลบถือเป็นความเสี่ยงที่ต้องประเมินและจัดการ ความเสี่ยงนั้น สำหรับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในเชิงบวกเป็นโอกาส ซึ่งควรนำไปพิจารณาอีกครั้งใน กระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ในการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ ต้องระบุนสาเหตุของความเสี่ยงด้วย ทุกครั้ง โดยระบุให้ครบทุกสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงดังกล่าวเพื่อให้สามารถกำหนดแผนจัดการความเสี่ยง ให้ได้ตรงกับสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง และสามารถลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. พิจารณาประเภทความเสี่ยง

- ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อ ทิศทาง หรือ ภารกิจหลักขององค์กร หรือมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องมาจาก การเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายนอก ผู้ใช้บริการ ฯลฯ หรือความเสี่ยงที่เกิดจากการ กระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ผิดพลาด รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อ การบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร

- ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง ความเสี่ยง เนื่องจากการปฏิบัติงานภายในองค์กร อันเกิดจากกระบวนการ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผล กระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เช่น ขาดการบริหารโครงการที่ดี ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ การใช้งาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เต็มประสิทธิภาพ เป็นต้น

- ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับสถานะ และการดำเนินงานทางการเงิน เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง จนกระทบการดำเนินงานขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ เนื่องจากการขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารการเงินได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัดสินใจทางการเงิน หรือ การบริหารงบประมาณที่ผิดพลาด ส่งผลกระทบต่อสถานะการเงินขององค์กร

- ความเสี่ยงด้านปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อสัญญา และ ข้อกำหนด ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น การทุจริต การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา การไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ องค์กรสามารถแบ่งประเภทของความเสี่ยงเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม เช่น ด้านการทุจริต/คอร์รัปชัน ด้านความหยุดชะงักของการดำเนินงาน ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

๔. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์หาสาเหตุของความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง (ความรุนแรง/ความเสียหายทั้งที่เป็น ตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) โดยอาจพิจารณาถึงผลกระทบทางด้านชื่อเสียงขององค์กร ด้านผู้รับบริการ ด้าน บุคลากร ด้านเวลา ด้านความสำเร็จของงาน/กิจกรรม ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน การให้หรือรับสินบน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง

๔.๑ กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) คือ ความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ(Impact) คือ ระดับของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายตามภารกิจ เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับ และระดับของความเสี่ยง (Risk Matrix) โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานและลักษณะของผลจากการดำเนินงาน ซึ่งสามารถกำหนดได้ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์	ความน่าจะเป็นในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนการให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	๑ ครั้ง/ปี	ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย (๐ - ๒๐%)	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก
๒	น้อย	๒ ครั้ง/ปี	มีโอกาสในการเกิดขึ้นน้อยมาก (มากกว่า ๒๐ - ๔๐%)	มีโอกาสในการเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๓	ปานกลาง	๓ ครั้ง/ปี	มีโอกาสในการเกิดขึ้นปานกลาง (มากกว่า ๔๐ - ๖๐%)	มีโอกาสในการเกิดขึ้นบางครั้ง
๔	สูง	๔ ครั้ง/ปี	มีโอกาสในการเกิดขึ้นมาก (มากกว่า ๖๐ - ๘๐%)	มีโอกาสในการเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๕	สูงมาก	๕ ครั้ง/ปี	มีโอกาสในการเกิดขึ้นสูงมาก (มากกว่า ๘๐ - ๑๐๐%)	มีโอกาสในการเกิดขึ้นประจำ

เกณฑ์การประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบ	ผลกระทบต่อ			
		ทรัพย์สิน - การเงิน	องค์กร	ค่าเป้าหมาย	ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน การให้หรือรับสินบน
๑	น้อยมาก	ความเสียหายไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท	ไม่ส่งผลเลย หรือส่งผล กระทบระดับบุคคล	เป้าหมาย ความสำเร็จ ต่ำ กว่า ๓๐%	สร้างความไม่สะดวกต่อการ ปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ - ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ส่งผลกระทบในระดับ หน่วยงาน	เป้าหมาย ความสำเร็จ ๓๐% - ๔๙.๙๙%	สร้างความไม่สะดวกต่อการ ปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท	ส่งผลกระทบในระดับ หน่วยงาน	เป้าหมาย ความสำเร็จ ๕๐% - ๖๙.๙๙%	สร้างบรรยากาศในการ ทำงานที่ไม่เหมาะสม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ส่งผลกระทบในระดับ หน่วยงาน-จังหวัด	เป้าหมาย ความสำเร็จ ๗๐% - ๘๕%	ถูกลงโทษทางวินัยอย่าง ไม่ร้ายแรง
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	ส่งผลกระทบในระดับ หน่วยงาน - จังหวัด - ประเทศ	เป้าหมาย ความสำเร็จ มากกว่า ๘๕%	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง

ในการประเมินความเสี่ยงควรระบุเหตุผลและข้อมูลประกอบในการประเมินระดับเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนต่อการเลือกระดับความเสี่ยงและใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบในการประเมินระดับความเสี่ยง ภายหลังจากจัดการความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินระดับของความเสี่ยงทั้งในโอกาสและความรุนแรงที่เกิดขึ้น แล้วให้ทำการคำนวณระดับของความเสี่ยงที่เหลืออยู่ด้วยสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับโอกาส} \times \text{ระดับความรุนแรง}$$

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ลำดับ ความ เสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒ - ๓ คะแนน	เขียว
๕	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	ฟ้า

๔.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัดโดยอาศัยมาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น

ขั้นตอนในการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียหาย

- พิจารณาโอกาส/ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้น มากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

- พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (Impact) ที่มีผลต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๔.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสียหายต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

๔.๔ การจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว นำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อองค์กร/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อพิจารณากำหนดวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสียหาย (Impact) ความรุนแรง/ความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) ที่ประเมินได้โดยจัดเรียงลำดับจากระดับต่าง ๆ จากระดับความเสี่ยงน้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก และเลือกความเสี่ยงตามที่กำหนดมาจัดลำดับความสำคัญในการจัดการความเสี่ยงภายหลังจากที่ได้ประเมินความเสี่ยงมาแล้ว เช่น ความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากและสูงมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง

ระดับผลกระทบที่ระบุไว้	๕	Yellow	Orange	Orange	Red	Red
	๔	Yellow	Yellow	Orange	Orange	Red
	๓	Green	Yellow	Yellow	Orange	Orange
	๒	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Orange
	๑	Blue	Green	Green	Yellow	Yellow
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสจะเกิดเหตุการณ์				

กรอบการกำหนดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (zone)

จากแผนภูมิความเสี่ยงจะเห็นได้ว่า ได้มีการจัดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (Zone) ซึ่งแบ่งเป็น ๕ ระดับ ซึ่งจะได้เชื่อมโยงไปสู่การควบคุม/การจัดการความเสี่ยงทั้งในปัจจุบัน และที่จะได้มีการกำหนดเพิ่มเติมตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	เขตสี (zone)	มาตรการในปัจจุบัน	มาตรการเพิ่มเติม
ระดับน้อยมาก	ฟ้า 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับน้อย	เขียว 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับปานกลาง	เหลือง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติมหรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับสูง	ส้ม 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับรอง
ระดับสูงมาก	แดง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับที่สูงกว่า และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการติดตามการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

๕. การตอบสนองความเสี่ยง

๕.๑ การประเมินผลการจัดการความเสี่ยง การควบคุมที่มีอยู่ เป็นการประเมินกิจกรรมที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยควบคุม ความเสี่ยง หรือปัจจัยเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร/หน่วยงาน ซึ่งกิจกรรมการควบคุมดังกล่าว หมายถึง กระบวนการ วิธีการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมได้ดำเนินการสอดคล้องกับทิศทางที่ต้องการ สามารถช่วยป้องกันและชี้ให้เห็นถึงความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ได้

หลังจากประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงแล้วขั้นตอนต่อไป คือ การวิเคราะห์การการจัดการหรือควบคุมเดิมที่มีอยู่ก่อนว่าได้มีการจัดการควบคุมเพื่อช่วยลดความเสี่ยงไว้อย่างไร รวมทั้ง พิจารณาด้วยการจัดการหรือควบคุมที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ได้มีการนำมาปฏิบัติด้วยหรือไม่ และได้ผลเป็นอย่างไร ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ดำเนินการภายหลังจากการที่ได้ระบุระดับความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว ให้นำความเสี่ยงมาประเมินผลการควบคุมและการจัดการที่มีอยู่ว่ามีประสิทธิผลเพียงพอหรือไม่ และสามารถลดหรือควบคุมความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ต้องปรับปรุง ดังนี้

- กรณีเพียงพอ หมายถึง ลด/ควบคุมความเสี่ยงลงสู่ระดับที่ยอมรับได้
- กรณีต้องปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถลด/ควบคุมความเสี่ยงได้

๕.๒ การจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยพิจารณาต้นทุนการจัดการความเสี่ยง และผลประโยชน์ที่จะได้รับ โดยมีทางเลือกที่จะจัดการกับความเสี่ยงอยู่ด้วยกัน ๔ วิธี

- **กรณียอมรับความเสี่ยง** หมายถึง เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับให้มีความเสี่ยงได้ เพราะต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงอาจไม่คุ้มกับผลประโยชน์ที่อาจจะเกิดขึ้น หรือเป็นความเสี่ยงที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายนอกที่อยู่เหนือการควบคุม และไม่อาจเลือกใช้วิธีอื่นได้ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่เกิดขึ้น หรือเป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

- **กรณีหลีกเลี่ยงความเสี่ยง** หมายถึง เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ มีผลกระทบกับองค์กรแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม หรือกระบวนการอย่างสูง ซึ่งไม่สามารถจัดการได้ด้วยวิธีอื่น โดยอาจควบคุมได้ด้วยการยกเลิก/ปรับเปลี่ยน เป้าหมาย/โครงการ/งานหรือกิจกรรม

- **กรณีถ่ายโอนความเสี่ยง** หมายถึง เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ ต้องดำเนินการถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่น เช่น จ้างบุคคลภายนอก เป็นต้น โดยอาจเป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับความเสี่ยงที่มีขนาดความรุนแรงมาก เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ/วินาศภัย ความเสี่ยงที่ต้องดำเนินการในเรื่องที่ไม่มีความชำนาญ ความเสี่ยงที่ต้องปฏิบัติงานที่มีปริมาณมากในเวลาอันจำกัด เป็นต้น

- **กรณีควบคุม/ลดความเสี่ยง** หมายถึง เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ ต้องหาแนวทางการควบคุมทั้งโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายในและอยู่ภายใต้การควบคุมขององค์กร ได้แก่ การควบคุมภายใน หรือเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ ต้องหาแนวทาง การควบคุมทั้งโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกและมีได้อยู่ภายใต้การควบคุมขององค์กร ได้แก่ แผนรองรับ/มาตรการ

๖. การติดตามและทบทวน

การติดตามและทบทวน ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งปัญหา/อุปสรรคและแนวทางแก้ไข โดยอาจติดตามเป็นรายเดือน รายไตรมาส หรือเป็นรอบ ๖ เดือน ๙ เดือน และ ๑๒ เดือน ตามที่องค์กรเห็นความเหมาะสม เพื่อให้มั่นใจว่าแผนการบริหารความเสี่ยงนั้นมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสาเหตุของความเสียหายที่มีผลต่อความสำเร็จ ความรุนแรงของผลกระทบ วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดการ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไป โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ

๖.๑ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมกับวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่

๖.๒ เป็นการติดตามความคืบหน้าของมาตรการที่เป็นการทำเพิ่มเติมว่าแล้วเสร็จตามกำหนดหรือไม่ สามารถลดโอกาสหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ วิธีการจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ผู้บริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้จัดทำโดยกำหนดติดตามในการรายงาน นอกจากจะรายงานตามแบบฟอร์มที่กำหนดแล้ว ต้องมีการติดตามผลจากการปฏิบัติงานและการบริหารงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดด้วย

๖.๓ เป็นการทบทวนแผนและรายงานผลผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยวิเคราะห์และประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งกิจกรรมหรือการจัดการที่ได้มีการดำเนินการในงวดที่ผ่านมาว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ ถ้ายังมีความเสี่ยงเหลืออยู่ หรือพบความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น จากการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม วิธีการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อใช้ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในงวดถัดไป

๗. การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสารและการรายงาน ตามนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงและการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาข้อมูลที่จะนำมาบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และสอดคล้องกัน ทั้งวัตถุประสงค์ในแต่ละระดับและและการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กร ทั้งนี้ สามารถเตรียมข้อมูลต่าง ๆ ได้หลายวิธีการ ดังนี้

๑. พิจารณาข้อมูลกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. พิจารณาว่าโครงการที่จัดทำขึ้นในปีงบประมาณตอบสนองยุทธศาสตร์ใด กลยุทธ์แผนงาน แนวทางการพัฒนาใดตามที่กำหนดในข้อบัญญัติในปีงบประมาณ

๓. พิจารณางานประจำตามหน้าที่ โครงการและภารกิจของสำนัก/กอง ที่กำหนดในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานตามที่ปรากฏในข้อบัญญัติในปีงบประมาณ

๔. พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม ตัวชี้วัด (ถ้ามี) และเป้าหมายของการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมที่สนับสนุนยุทธศาสตร์

๕. ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงแต่ละประเภทตามที่กำหนดและปัจจัยเสี่ยง โดยการระบุความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงว่าอยู่ระดับใดตามที่ได้กำหนด

๖. กำหนดวิธีการตอบสนองความเสี่ยงตามความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงที่วิเคราะห์ได้

๗. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับความเสี่ยงที่ยังยอมรับไม่ได้หรือต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป็นแผนงาน/กิจกรรม/ขั้นตอน/การปฏิบัติงาน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและระยะเวลาการดำเนินงาน

๘. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ความคืบหน้า ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา (ถ้ามี) ตามที่ได้กำหนดนโยบายการติดตามไว้ เช่น รายไตรมาส เป็นต้น

๙. รายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อผู้บริหารให้รับทราบ

๑๐. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยสรุปผลการดำเนินงานภายหลังจากที่ได้ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ววาระระดับความเสี่ยงปัจจุบันอยู่ในระดับใด จำเป็นจะต้องนำไปดำเนินการในในปีงบประมาณต่อไปหรือไม่อย่างไร

๑๑. รายงานสรุปผลต่อผู้บริหารให้รับทราบ

ทั้งนี้ การพิจารณาแผนงาน โครงการ ภารกิจงาน กิจกรรม ก่อนการดำเนินการอาจพิจารณาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามภารกิจที่มีความสำคัญ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา เพื่อพิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการ เพื่อนำมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยวิเคราะห์จากความสำคัญของแผนงาน/โครงการ เช่น โครงการเชิงยุทธศาสตร์, โครงการ Flagship , โครงการตามนโยบายที่สำคัญ, โครงการที่มีงบประมาณสูง เป็นต้น โดยการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา คัดเลือกแผนงาน/โครงการที่สำคัญ เช่น ความสอดคล้องกับกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์ การส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย (แผนงาน/โครงการสำคัญ) ตามยุทธศาสตร์องค์กร จำนวนวงเงินงบประมาณ เป็นต้น เพื่อคัดกรองเฉพาะเรื่องที่สำคัญในขั้นต้นก่อน แต่ทั้งนี้หากดำเนินการเช่นนี้ แผนงาน โครงการ ภารกิจงาน กิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์การพิจารณาจะต้องดำเนินการให้อยู่ในระบบประเมินผลการควบคุมภายในด้วย เพื่อให้ครอบคลุมในการพิจารณาถึงความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

ประเภทของความเสี่ง

การบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น สามารถสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายการบริหารจัดการและการกำกับดูแลกิจการของแต่ละองค์กร หากองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์องค์กรทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ซึ่งประเภทของความเสี่งแบ่งออกได้ ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่งทางด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: SR) คือ ความเสี่งที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงานและนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร โดยแหล่งที่มาของความเสี่งด้านกลยุทธ์ สามารถจำแนกได้ ๒ ประเภท คือ

๑.๑ ปัจจัยความเสี่งภายนอก ได้แก่ สภาพการณ์การแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงนโยบาย กระแสสังคม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางการเมือง

๑.๒ ปัจจัยความเสี่งภายใน ได้แก่ ปัจจัยภายในที่องค์กรสามารถควบคุมได้ แต่สามารถส่งผลกระทบต่อหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ โครงสร้างองค์กร กระบวนการ และวิธีปฏิบัติงาน ความเพียงพอของข้อมูล และเทคโนโลยี สำหรับบริการ ให้บริการ เป็นต้น

๒. ความเสี่งทางการเงิน (Financial Risk: FR) คือความเสี่งที่เกิดจากการที่การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่พอเพียง

๓. ความเสี่งด้านการปฏิบัติงาน (Operation Risk: OR) หรือความเสี่งด้านการดำเนินงาน คือความเสี่งที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากขาดการควบคุมที่ดี โดยอาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานของคน ระบบ หรือเหตุการณ์ภายนอก

๔. ความเสี่งทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร (Compliance Risk: CR) หมายถึง ความเสี่งที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือกฎ ระเบียบกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

การประเมินความเสี่ง (Risk Assessment) หมายถึง การวิเคราะห์และการจัดลำดับความเสี่ง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ ความเสี่งต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของส่วนงานหรือหน่วยงานภายใน

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ง หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ง

ผลกระทบ หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ง

การประเมินความเสี่ง

การประเมินความเสี่งการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยกำหนดภารกิจ เป็น ๔ ประเด็น

- การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
- การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- การจัดซื้อจัดจ้าง
- การบริหารงานบุคคล

นำมาสู่กระบวนการดังต่อไปนี้

การระบุความเสี่ยง (Identify Risks)

เป็นกระบวนการที่ผู้ดำเนินการได้ระบุความเสี่ยงจากผลการการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การจัดลำดับความเสี่ยง

เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้วให้นำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงเพื่อพิจารณา กำหนดนโยบาย มาตรการ กิจกรรม การควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงและเลือกความเสี่ยงที่มีระดับมากที่สุดมาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงก่อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง

พิจารณาโอกาส/ความถี่ ที่จะเกิดเหตุการณ์และความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงในระดับมากที่สุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน

การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่ระบุไว้ มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยง เพื่อให้ได้ระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ภาคผนวก

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

รายงานการวิเคราะห์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง (สี)		มาตรการ/แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
					โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง			
๑.	การอนุมัติอนุญาต ตาม พรบ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงานตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ/อนุญาต	การเรียก/รับ เงินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจมีลักษณะเป็นการให้สินบน อาจส่งผลให้เกิดการใช้ดุลยพินิจพิจารณาที่ไม่ชอบที่อันอาจเอื้อประโยชน์ให้บุคคลที่ให้สินบนหรือบุคคลที่ได้รับผลประโยชน์	-พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	๓ 	๓ 	มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ ๑.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอน และระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขอ อนุมัติ อนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ๒.ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม	-จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน	-สำนักปลัด -กองคลัง -กองช่าง -กองการศึกษา

ที่	ประเด็นความ เสี่ยงการ	เหตุการณ์ความเสี่ งการทุจริต	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้น	การควบคุม/ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ ง (สี)		มาตรการ/แนวทางในการบริหาร จัดการความเสี่ ง	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
๒.	การใช้อำนาจ ตาม กฎหมาย/การ ให้บริการตาม ภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ในทางมิชอบ เพื่อ เรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการ สนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ ๒.การรับของขวัญ จากบุคคลอื่น เพื่อ ช่วยให้บุคคลนั้นได้ ผลประโยชน์จาก องค์กร	การใช้อำนาจใน ตำแหน่งหน้าที่ เพื่อ เรียกรับเงิน หรือ ผลประโยชน์อื่นใด อันอาจมีลักษณะ เป็นการให้สินบน อาจส่งผลให้เกิด การใช้ดุลยพินิจ พิจารณาที่ไม่ชอบ ที่อันอาจเอื้อ ประโยชน์ให้บุคคล ที่ให้สินบนหรือ บุคคลที่ได้รับ ผลประโยชน์ ย่อมส่งผลให้การ ปฏิบัติหน้าที่ไม่ เป็นไปตามมาตรฐาน กฎ ระเบียบ หรือ กฎหมาย อาจส่งผล เป็นการเอื้อ ประโยชน์ทางอ้อมซึ่ง ทำให้หน่วยงานของ รัฐเสียผลประโยชน์	-ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วย การให้หรือการรับ ของขวัญของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๕ -ประกาศ คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์ อื่นใดโดยธรรมจรรยา ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๓ -มาตรา ๑๐๐ แห่ง พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต	๓ 	๓ 	มาตรการป้องกันการรับสินบน ๑.จัดทำประกาศ มาตรการป้องกัน การเรียกรับสินบน ๒.เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการ จัดทำโครงการ ๓.ผู้บริหารติดตามผลการดำเนินการ โครงการอย่างต่อเนื่อง ๔.เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและ เจ้าหน้าที่ ๕.หากมีสถานการณ์การให้ของขวัญ ควรปฏิเสธการรับของขวัญ ของ ก้านัล โดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อ ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายของ รัฐ	-จำนวน เรื่อง ร้องเรียน ลดลง หรือไม่มี -จำนวน เรื่องที่ถูก ชี้มูลจาก หน่วย ตรวจสอบ ลดลง หรือไม่มี	ทุกส่วนงาน

ที่	ประเด็นความ เสี่ยงการ	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้น	การควบคุม/ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง (สี)		มาตรการ/แนวทางในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
			ได้ และอาจถือได้ว่าเป็นการกระทำทุจริต						
๓.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การรับ ผลประโยชน์เพื่อเอื้อ ให้เกิดการกำหนด คุณลักษณะเฉพาะ ให้กับผู้ประกอบการ/ ผู้มีส่วนได้เสีย ๒.มีการรับสินบน/ เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ/ การเลี้ยงรับรอง ซึ่ง นำไปสู่การเอื้อ ประโยชน์ให้กับ คู่สัญญา	เมื่อเจ้าหน้าที่ที่มี หน้าที่เกี่ยวกับการ จัดซื้อจัดจ้าง หรือ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการ แต่งตั้งใช้อำนาจใน การเรียกรับเพื่อ แลกกับการ ดำเนินการใด ๆ ที่ เกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือตรวจ รับพัสดุ ย่อมส่งผล ให้การปฏิบัติหน้าที่ ไม่เป็นไปตาม มาตรฐาน กฎ ระเบียบ หรือ กฎหมาย อาจส่งผล เป็นการเอื้อ ประโยชน์ทางอ้อม ซึ่งทำให้หน่วยงาน ของรัฐเสีย	- พรบ.จัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ - ระเบียบ กระทรวงการคลังว่า ด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐	๓ 	๓ 	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสใน การจัดซื้อจัดจ้าง ๑.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและ ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มี การสอบทานและกำชับให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒.จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการ จัดซื้อจัดจ้าง ๓.รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อ ผู้บริหาร ๔.มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบผ่าน สายงานตามลำดับ และมีการ กำหนดอำนาจอนุมัติตามวงเงินที่ เหมาะสม ๕.โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและ ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ ประจำปี	-จำนวน เรื่อง ร้องเรียน ที่เกี่ยวกับ การจัดซื้อ จัดจ้าง ลดลง หรือไม่มี -จำนวน เรื่องที่ถูก ชี้มูลจาก หน่วย ตรวจสอบ ลดลง หรือไม่มี	กองคลัง

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการ	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้น	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับความเสี่ยง (สี)		มาตรการ/แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	ผู้รับผิดชอบ
			ผลประโยชน์ได้และอาจถือได้ว่าเป็นการกระทำทุจริตได้						
๔.	การบริหารงานบุคคล	๑.การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม ๒.ช่วยเหลือญาติหรือคนรู้จัก หรือพวกพ้องในการสอบเข้าบรรจุหรือเข้าทำงาน	-การใช้หน้าที่และอำนาจในการบริหารงานบุคคลของแต่ละส่วนงานเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ฝ่ายของตนเองหรือคนของตนเองซึ่งถือเป็นการทุจริต	- พรบ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม - พรบ.จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ - ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐	๓ 	๕ 	มาตรการการบริหารงานบุคคล ๑.กำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒.มาตรการแสดงเจตนาธรมณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร	-จำนวนเรื่องร้องเรียนลดลงหรือไม่มี -จำนวนเรื่องที่ถูกชี้มูลจากหน่วยตรวจสอบลดลงหรือไม่มี	ทุกส่วนงาน

งานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลุม

นางคมคาย หุ่นสาระ

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

ผู้รายงาน